

Flere patienter har fået længere til lægen

April 2021

Hovedbudskaber

- Antallet af patienter hos de praktiserende læger, som bor i en anden kommune, end den kommune som praksis er beliggende i, er steget med 44 pct. pr. læge siden 2011.
- Patienter fra andre kommuner udgør nu 11 pct.¹ af alle patienter.
- I Region Hovedstaden er omkring hver femte patient fra en anden kommune. Det er den højeste andel på landsplan.
- I Vallensbæk Kommune kommer mere end halvdelen af patienterne fra andre kommuner mens det er over hver tredje i Frederiksberg-, Albertslund-, Glostrup-, Rødovre-, Tårnby- og Solrød Kommune.
- Den største procentvise stigning i antal patienter fra andre kommuner ser man i Struer-, Guldborgsund-, Jammerbugt- og Dragør Kommune.
- Det kan være et udtryk for lægemangel, at flere patienter har læge i en anden kommune end hjemegnskommunen.

Baggrund

Antallet af praktiserende læger er faldet markant de seneste år, mens antallet af borgere er steget. Samtidigt sker der en stigning i antallet af patienter med kroniske lidelser. Både fordi der bliver flere ældre borgere, og fordi nye behandlingsmuligheder gør, at mange lever i længere tid med deres sygdom.

Derfor har en tiltagende del af befolkningen behov for hyppigt at se deres praktiserende læge. Når en praktiserende læge har mere end 1.600 patienter tilknyttet, kan lægen lukke for tilgang af patienter. I gennemsnit havde hver læge i 2020 1.643 patienter, samtidig havde 56 pct. af alle praksis lukket for tilgang af nye patienter. Er der mange lukkede praksis i et område, er det et udtryk for lægemangel. Patienterne må dermed søge længere væk fra deres bopæl for at finde en åben praksis.

Til sidst i analysen er kommuneopdelte lister med antal, andel og procentvis stigning af patienter pr. læge fra andre kommuner.

Kristianiagade 12
DK-2100 København Ø

Tlf.: +45 3544 8477
E-mail: plo@DADL.DK
www.plo.dk

Stigende antal patienter fra andre kommuner

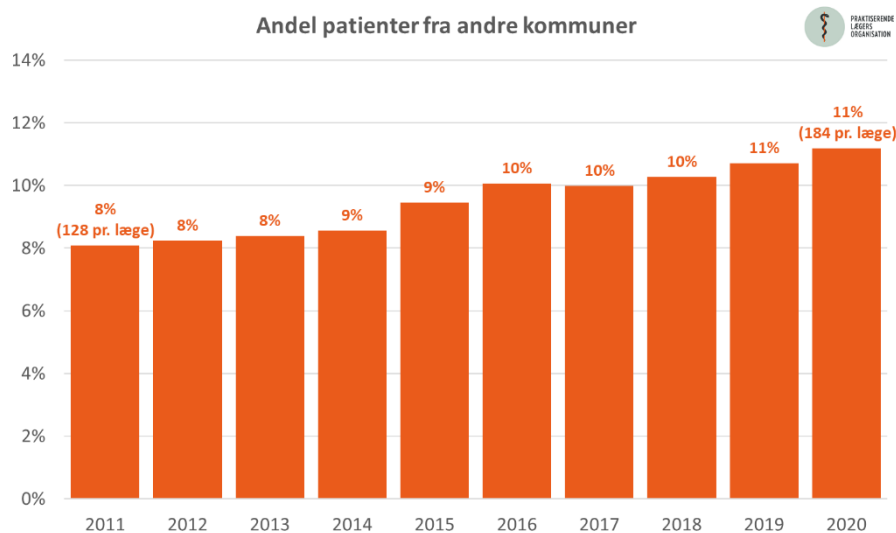
I perioden fra 2011 til 2020 er antallet af patienter der kommer fra andre kommuner, end den kommune, som klinikken er beliggende i, steget. I 2011 havde hver læge 128 patienter fra andre kommuner, mens hver læge i 2020 havde 184 patienter, svarende til 11 pct. Det svarer til, at de praktiserende læger i perioden har fået 44 pct. flere patienter fra andre kommuner.

Hvis en praksis har et højt antal patienter, der kommer fra andre kommuner, end den kommune, som praksis er beliggende i, kan det være et udtryk for, at der mangler læger i et givent område, og at patienterne derfor er nødsaget til at søge læge i de omkringliggende kommuner.

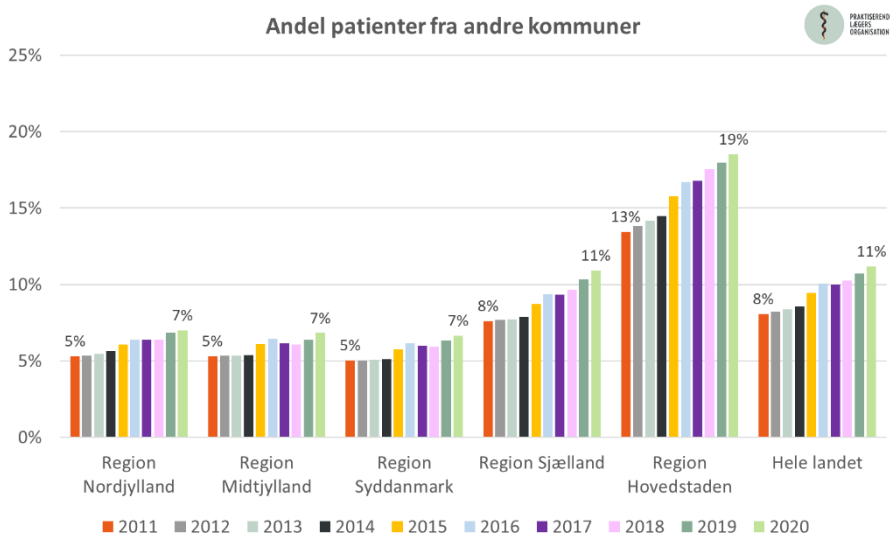
Flere og flere patienter får derfor længere til deres praktiserende læge, fordi det bliver vanskeligere for patienterne at finde en læge tæt på deres bopæl.

Flest patienter fra andre kommuner i Region Hovedstaden

Lægerne i Region Hovedstaden har flest patienter fra andre kommuner, idet 19 pct.ⁱⁱ af patienterne er fra andre kommuner. At andelen af patienter fra andre kommuner et markant højere i Region Hovedstaden, end for resten af landet, skyldes formentlig primært, at der er en høj kommunetæthed i regionen, men også at Region Hovedstaden har været præget af lægemangel de seneste år.

Kilde: Yderregisteret. Note: Data for udbuds- og regionsklinikker er ikke medtaget. Data er pr. september i det givne år.

Kilde: Yderregisteret. Note: Data for udbuds- og regionsklinikker er ikke medtaget. Data er pr. september i det givne år.

Regionen med den næsthøjeste andel patienter fra andre kommuner er Region Sjælland med 11 pct.ⁱⁱⁱ, mens Region Syddanmark, Region Nordjylland og Region Midtjylland med 7 pct. patienter fra andre kommuner har færrest.

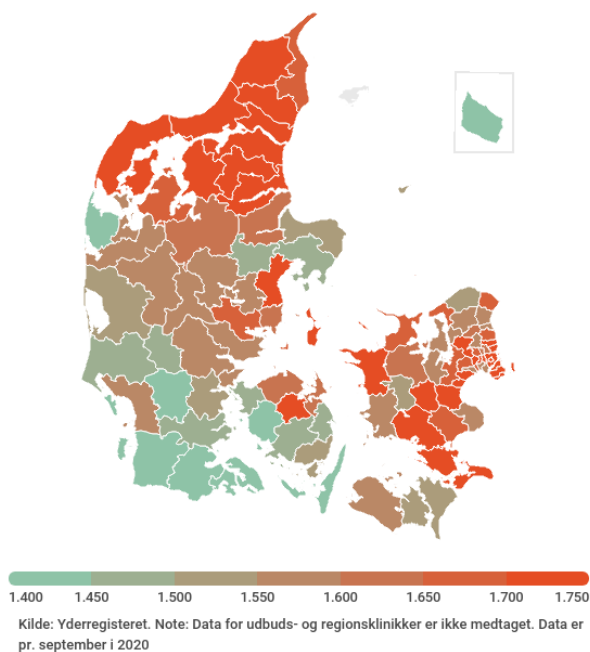
Den største stigning i antallet af patienter fra andre kommuner pr. læge fra 2011 til 2020 ses i Region Sjælland med 49 pct., efterfulgt af Region Hovedstaden med 45 pct. procent, mens Syddanmark har den mindste stigning på 32 pct.

Kommunale højdespringere

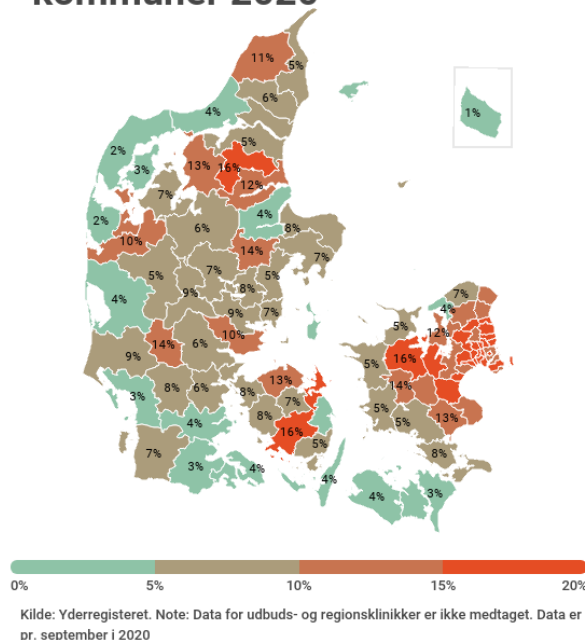
På kommuneniveau er det særligt kommuner i og omkring Region Hovedstaden, samt enkelte kommuner i Nordjylland og på Fyn, der har mange patienter fra andre kommuner, mens der ses lavere andele i Vestjylland, Sydsjælland samt dele af Syddanmark.

Vallensbæk Kommune er den kommune med den højeste andel af patienter fra andre kommuner. Her kommer mere end halvdelen af patienterne fra andre kommuner. Herefter kommer Frederiksberg-, Albertslund-, Glostrup-, Rødovre-, Tårnby- og Solrød Kommune, hvor

Patienter pr. læge 2020

Andel patienter fra andre kommuner 2020

mere end hver tredje patient kommer fra andre kommuner. Kommunerne med de laveste andele af patienter fra andre kommuner, ud over \emptyset -kommunerne, er Lemvig-, Thisted-, Morsø-, Esbjerg-, Aabenraa og Guldborgssund Kommune. Dette er alle kommuner, der de seneste år har været hårdt præget af mangel på praktiserende læger.

Det er typisk nabokommuner til områder med høje patienttal, der har flest patienter fra andre kommuner. Det er et udtryk for, at læger i områder med lægemangel typisk har et højt

antal patienter, inden de lukker for tilgang af nye patienter, og at de resterende patienter, så må vælge læge i nabokommunen.

De største procentvise stigninger i antal patienter

Ser man bort fra øerne, hvor antallet af patienter fra andre kommuner er så lavt, at selv små udsving kan give meget store procentvise ændringer, er Struer-, Guldborgsund-, Jammerbugt- og Dragør Kommune nogle af de steder, hvor lægerne har oplevet den største procentvise stigning i antallet af patienter fra andre kommuner.

”

Struer Kommune, hvor vi har praksis, er beliggende mellem kommuner, som de senere år har haft vanskeligt ved at få praktiserende læger til at slå sig ned. Særligt i Lemvig Kommune er der skudt alternative klinikformer op, og det har ført, til at en hel del patienter har valgt at skifte læge til Struer, trods en afstand på mere end 25 km. Der tegner sig et billede af patienter med kroniske sygdomme, multimorbiditet og ønsket om en fast læge. En del har direkte udtrykt følelsen af tryghed over en klinik med samme lægestand og klinikpersonale.

”

Tommy Stoltz, praktiserende Læge i Struer i næsten 30 år

Hvad kan vi gøre ved lægemanglen?

For at give alle danskere frit lægevalg igen og muligheden for at få kortere afstand til lægen, foreslår Praktiserende Lægers Organisation (PLO) på linje med Lægeforeningen, flere initiativer til at gøre op med lægemanglen:

Det handler fx om at fastholde ældre praktiserende læger i området truet af lægemangel, blandt andet ved at give støtte til at lægerne kan ansætte praksispersonale og til modernisering af lokalerne.

PLO foreslår også initiativer målrettet de almenmedicinere, der i dag arbejder på sygehuse, for at lokke dem ud i almen praksis. Der skal fortsat uddannes flere speciallæger i almen medicin, og så bør uddannelsen omlægges, så lægerne er mere tid ude i klinikken fremfor på hospitalet under deres hoveduddannelse.

[Se også: Lægeforeningens 6 forslag til at gøre op med lægemanglen](#)

Tabel 1. Antal patienter fra andre kommuner pr. læge 2011 til 2020 fordelt på kommuner

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Pct. stigning fra 2011 til 2020
Albertslund	430	432	431	444	451	476	526	516	545	570	33%
Allerød	213	220	227	234	255	281	285	308	295	305	43%
Assens	77	75	76	79	92	99	95	100	112	116	51%
Ballerup	299	308	309	322	345	365	378	418	421	439	47%
Billund	199	174	175	175	185	208	185	203	210	196	-1%
Bornholms	1	1	1	2	8	7	4	4	6	7	456%
Brøndby	334	332	343	355	374	398	418	429	490	464	39%
Brønderslev	71	70	72	74	76	83	81	84	96	112	58%
Dragør	85	85	78	78	94	109	104	171	205	214	152%
Egedal	203	189	187	189	218	230	234	265	278	291	43%
Esbjerg	37	37	38	37	46	49	36	37	41	45	22%
Fanø	21	18	25	26	45	37	46	64	59	38	81%
Favrskov	168	170	172	171	184	197	195	190	191	205	22%
Faxe	138	136	133	135	165	174	172	187	207	225	63%
Fredensborg	183	185	188	202	219	221	213	218	219	213	17%
Fredericia	61	63	65	70	79	83	75	72	74	81	33%
Frederiksberg	411	432	454	472	508	561	622	648	651	655	59%
Frederikshavn	75	78	80	80	95	95	94	88	86	87	17%
Frederikssund	150	151	152	157	170	184	184	181	189	192	28%
Furesø	147	151	150	141	159	169	166	164	164	172	17%
Faaborg-Midtfyn	201	201	195	194	203	217	225	220	225	233	16%
Gentofte	273	286	300	315	350	379	381	442	432	430	58%
Gladsaxe	296	328	334	334	352	369	377	394	402	390	32%
Glostrup	519	502	467	463	484	508	563	544	566	583	12%
Greve	153	142	149	147	165	177	210	210	204	224	46%
Gribskov	45	50	50	56	73	88	87	98	102	101	124%
Guldborgsund	17	18	21	26	32	34	31	34	48	51	210%
Haderslev	36	37	36	35	46	51	50	49	58	65	79%
Halsnæs	25	26	26	30	41	49	35	43	50	61	140%
Hedensted	104	114	122	125	139	156	149	142	149	156	49%
Helsingør	73	74	75	79	94	103	100	161	165	180	146%
Herlev	325	316	310	325	357	371	421	418	414	411	27%
Herning	50	51	52	51	61	68	65	61	67	74	48%
Hillerød	115	120	125	128	152	172	168	160	155	173	51%
Hjørring	129	143	146	150	169	179	179	185	200	200	55%
Holbæk	229	226	227	232	238	249	243	230	246	255	11%
Holstebro	138	139	138	141	151	154	148	148	157	163	19%
Horsens	123	123	124	122	136	139	138	137	133	142	15%
Hvidovre	183	189	195	210	239	262	283	278	275	265	45%
Høje-Taastrup	196	203	215	221	251	272	289	290	286	284	45%
Hørsholm	391	392	400	410	432	445	421	441	456	469	20%
Ikast-Brande	101	109	112	100	116	128	144	137	133	141	38%
Ishøj	228	244	222	236	273	284	268	425	371	350	54%
Jammerbugt	27	29	30	30	50	64	58	48	70	83	210%
Kalundborg	57	58	63	66	77	84	97	92	98	95	66%
Kerteminde	209	212	211	211	227	248	249	253	267	275	31%
Kolding	85	88	87	87	97	101	95	87	92	95	12%
Københavns	146	152	159	168	193	204	194	197	200	207	42%
Køge	205	198	200	208	231	243	242	239	252	266	30%

Tabel 1. Antal patienter fra andre kommuner pr. læge 2011 til 2020 fordelt på kommuner

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Pct. stigning fra 2011 til 2020
Langeland	23	25	27	27	39	41	39	39	44	54	137%
Lejre	271	274	273	273	287	296	287	301	337	332	22%
Lemvig	15	16	19	19	30	40	32	31	20	22	45%
Lolland	30	34	33	26	44	58	45	40	45	56	88%
Lyngby-Taarbæk	435	398	408	424	460	476	470	495	548	543	25%
Læsø*	4	7	6	5	13	15	-	-	-	-	-
Mariagerfjord	109	111	112	122	131	141	145	178	196	205	87%
Middelfart	97	98	103	103	117	121	128	126	129	121	25%
Morsø	270	263	220	218	232	273	256	209	239	45	-83%
Norddjurs	97	96	96	99	111	119	117	121	123	126	30%
Nordfyns	147	149	146	148	162	174	174	183	198	212	45%
Nyborg	45	38	38	37	52	52	45	41	44	53	18%
Næstved	56	56	61	73	84	94	91	82	90	93	65%
Odder	63	68	66	68	79	95	88	94	106	118	87%
Odense	83	84	85	86	100	107	101	102	104	112	34%
Odsherred	31	32	32	34	48	56	50	53	65	77	146%
Randers	48	49	54	59	69	72	62	63	66	72	50%
Rebild	171	201	191	218	229	261	236	248	258	287	67%
Ringkøbing-Skjern	40	41	41	41	50	54	50	47	52	58	42%
Ringsted	89	91	91	92	101	106	117	151	158	181	104%
Roskilde	177	179	180	184	202	218	208	208	223	239	35%
Rudersdal	220	218	224	226	250	271	272	296	318	327	49%
Rødovre	383	337	343	393	458	510	563	595	597	576	50%
Samsø	1	2	2	2	4	9	4	10	17	20	1850%
Silkeborg	97	96	96	93	105	111	106	104	106	110	13%
Skanderborg	85	87	91	92	103	113	115	115	119	128	50%
Skive	96	98	99	97	120	124	118	115	116	123	28%
Slagelse	53	50	45	42	50	53	49	51	59	72	37%
Solrød	371	381	386	404	431	454	479	558	574	588	59%
Sorø	123	125	128	134	156	185	197	209	215	209	70%
Stevns	145	160	172	160	163	170	170	144	168	174	20%
Struer	50	57	65	75	86	93	95	129	176	190	283%
Svendborg	46	47	48	50	61	68	64	66	73	81	75%
Syddjurs	65	68	71	63	72	87	91	91	101	108	65%
Sønderborg	31	32	32	31	37	39	38	37	48	53	72%
Thisted	14	14	16	15	23	28	25	25	29	33	135%
Tønder	68	68	68	69	78	83	81	82	92	92	36%
Tårnby	371	376	402	404	437	460	461	550	542	551	48%
Vallensbæk	704	740	754	766	814	856	886	864	861	864	23%
Varde	105	104	101	104	115	121	122	120	123	129	23%
Vejen	77	77	74	78	88	93	103	106	109	112	45%
Vejle	72	72	72	73	84	92	96	84	89	94	30%
Vesthimmerland	126	131	136	164	174	187	207	219	226	244	94%
Viborg	72	72	72	75	87	97	97	95	97	103	44%
Vordingborg	87	96	99	104	118	129	120	121	133	149	70%
Ærø	3	3	5	7	13	16	12	12	18	14	332%
Aabenraa	26	25	26	26	34	39	34	36	39	42	65%
Aalborg	77	69	72	71	73	75	71	69	77	82	6%
Aarhus	69	70	69	70	82	87	78	77	84	91	33%

* Ingen PLO-læger fra 2017 til 2020.

Tabel 2. Andel patienter fra andre kommuner 2011 til 2020 fordelt på kommuner

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Albertslund	25%	25%	26%	26%	28%	29%	30%	31%	32%	33%
Allerød	14%	14%	14%	15%	16%	17%	17%	18%	18%	19%
Assens	5%	5%	6%	6%	7%	7%	7%	7%	8%	8%
Ballerup	19%	20%	20%	21%	22%	23%	24%	25%	26%	26%
Billund	14%	13%	13%	13%	14%	14%	14%	14%	14%	13%
Bornholms	0%	0%	0%	0%	1%	0%	0%	0%	0%	1%
Brøndby	21%	21%	21%	21%	23%	24%	25%	27%	30%	29%
Brønderslev	4%	4%	4%	4%	4%	5%	4%	4%	5%	6%
Dragør	6%	6%	5%	5%	6%	7%	7%	10%	12%	12%
Egedal	12%	12%	12%	12%	13%	14%	14%	15%	16%	17%
Esbjerg	2%	2%	3%	2%	3%	3%	2%	2%	3%	3%
Fanø	1%	2%	2%	3%	3%	4%	4%	4%	4%	4%
Favrskov	11%	12%	12%	12%	12%	13%	13%	13%	13%	14%
Faxe	9%	9%	9%	9%	11%	11%	11%	11%	12%	13%
Fredensborg	13%	13%	13%	13%	14%	14%	14%	14%	14%	13%
Fredericia	4%	4%	4%	4%	5%	5%	5%	5%	5%	5%
Frederiksberg	26%	27%	28%	29%	30%	32%	34%	36%	36%	37%
Frederikshavn	4%	5%	5%	5%	5%	6%	5%	5%	5%	5%
Frederikssund	10%	10%	10%	10%	11%	12%	11%	11%	12%	12%
Furesø	9%	9%	9%	9%	10%	10%	10%	10%	10%	11%
Faaborg-Midtfyn	13%	13%	13%	13%	14%	15%	15%	15%	15%	16%
Gentofte	17%	18%	18%	19%	20%	22%	22%	25%	24%	24%
Gladsaxe	18%	19%	20%	20%	21%	22%	22%	23%	24%	24%
Glostrup	28%	27%	27%	27%	28%	29%	31%	33%	32%	33%
Greve	9%	9%	9%	8%	9%	10%	12%	12%	12%	13%
Gribskov	3%	3%	3%	4%	5%	6%	6%	6%	6%	7%
Guldborgsund	1%	1%	1%	2%	2%	2%	2%	2%	3%	3%
Haderslev	2%	2%	2%	2%	3%	3%	3%	3%	4%	4%
Halsnæs	2%	2%	2%	2%	3%	3%	2%	3%	3%	4%
Hedensted	7%	8%	8%	8%	9%	10%	9%	9%	9%	10%
Helsingør	5%	5%	5%	5%	6%	6%	6%	10%	10%	11%
Herlev	18%	18%	19%	19%	21%	23%	23%	23%	25%	25%
Herning	3%	3%	3%	3%	4%	4%	4%	4%	4%	5%
Hillerød	7%	8%	8%	8%	9%	11%	10%	10%	10%	11%
Hjørring	8%	8%	9%	9%	9%	9%	10%	10%	11%	11%
Holbæk	14%	14%	14%	15%	15%	15%	15%	14%	15%	16%
Holstebro	9%	9%	9%	9%	10%	10%	10%	9%	10%	10%
Horsens	8%	8%	8%	8%	8%	9%	8%	8%	8%	9%
Hvidovre	11%	12%	12%	13%	14%	15%	16%	16%	16%	17%
Høje-Taastrup	12%	13%	13%	13%	15%	16%	16%	17%	17%	17%
Hørsholm	26%	26%	26%	26%	27%	28%	28%	28%	29%	30%
Ikast-Brande	7%	7%	7%	7%	8%	8%	9%	9%	8%	9%
Ishøj	15%	14%	13%	14%	15%	16%	16%	23%	22%	22%
Jammerbugt	2%	2%	2%	2%	3%	3%	3%	3%	3%	4%
Kalundborg	4%	4%	4%	4%	5%	5%	5%	5%	5%	5%
Kerteminde	13%	13%	13%	13%	14%	15%	15%	15%	16%	17%
Kolding	6%	6%	6%	5%	6%	6%	6%	6%	6%	6%
Københavns	9%	9%	10%	10%	11%	11%	11%	11%	11%	12%
Køge	12%	12%	12%	12%	13%	14%	14%	14%	15%	16%

Tabel 2. Andel patienter fra andre kommuner 2011 til 2020 fordelt på kommuner

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Langeland	2%	2%	2%	2%	3%	3%	3%	3%	3%	4%
Lejre	18%	18%	18%	18%	19%	19%	19%	19%	20%	21%
Lemvig	1%	1%	1%	1%	2%	2%	2%	2%	1%	2%
Lolland	2%	2%	2%	2%	3%	4%	3%	3%	3%	4%
Lyngby-Taarbæk	24%	25%	25%	25%	27%	28%	27%	28%	31%	30%
Læsø*	0%	1%	1%	1%	1%	2%	-	-	-	-
Mariagerfjord	7%	7%	7%	7%	8%	9%	9%	10%	11%	12%
Middelfart	7%	7%	7%	7%	8%	8%	9%	9%	9%	8%
Morsø	8%	8%	8%	8%	8%	10%	10%	10%	12%	3%
Norddjurs	7%	6%	6%	7%	7%	8%	8%	8%	8%	8%
Nordfyns	9%	9%	9%	9%	10%	11%	11%	11%	12%	13%
Nyborg	3%	3%	3%	2%	3%	3%	3%	3%	3%	4%
Næstved	3%	3%	4%	4%	5%	6%	5%	5%	5%	5%
Odder	4%	4%	4%	5%	5%	6%	6%	6%	7%	7%
Odense	5%	5%	5%	5%	6%	6%	6%	6%	6%	6%
Odsherred	2%	2%	2%	2%	3%	4%	3%	3%	4%	5%
Randers	3%	3%	3%	4%	4%	4%	4%	4%	4%	4%
Rebild	11%	12%	12%	13%	14%	15%	15%	14%	15%	15%
Ringkøbing-Skjern	3%	3%	3%	3%	3%	4%	3%	3%	3%	4%
Ringsted	5%	5%	5%	5%	6%	6%	7%	9%	9%	10%
Roskilde	11%	11%	11%	11%	12%	13%	12%	13%	13%	14%
Rudersdal	14%	14%	15%	15%	16%	17%	17%	18%	19%	19%
Rødovre	21%	21%	22%	23%	26%	28%	30%	31%	31%	32%
Samsø	0%	0%	0%	0%	0%	1%	0%	1%	1%	1%
Silkeborg	6%	6%	6%	6%	7%	7%	7%	7%	7%	7%
Skanderborg	6%	6%	6%	6%	7%	7%	7%	7%	7%	8%
Skive	6%	6%	6%	6%	7%	7%	7%	7%	7%	7%
Slagelse	3%	3%	3%	3%	3%	3%	3%	3%	4%	5%
Solrød	22%	23%	23%	24%	25%	26%	26%	30%	30%	31%
Sorø	8%	8%	8%	9%	10%	12%	12%	13%	13%	14%
Stevns	10%	10%	10%	10%	10%	11%	11%	10%	11%	11%
Struer	4%	4%	5%	5%	6%	6%	7%	9%	11%	12%
Svendborg	3%	3%	3%	3%	4%	4%	4%	4%	5%	5%
Syddjurs	5%	5%	5%	4%	5%	6%	6%	6%	7%	7%
Sønderborg	2%	2%	2%	2%	3%	3%	3%	3%	3%	4%
Thisted	1%	1%	1%	1%	1%	2%	2%	1%	2%	2%
Tønder	5%	5%	5%	5%	6%	6%	6%	6%	7%	7%
Tårnby	22%	23%	24%	24%	26%	27%	27%	30%	30%	31%
Vallensbæk	45%	46%	47%	47%	48%	50%	51%	51%	51%	52%
Varde	7%	7%	7%	7%	8%	8%	8%	8%	8%	9%
Vejen	6%	6%	6%	6%	6%	7%	7%	8%	8%	8%
Vejle	5%	5%	5%	5%	5%	6%	6%	5%	6%	6%
Vesthimmerland	8%	8%	8%	10%	10%	10%	12%	12%	13%	13%
Viborg	5%	5%	5%	5%	5%	6%	6%	6%	6%	6%
Vordingborg	5%	6%	6%	6%	7%	7%	7%	7%	8%	8%
Ærø	0%	0%	0%	1%	1%	1%	1%	1%	2%	1%
Aabenraa	2%	2%	2%	2%	2%	3%	2%	2%	3%	3%
Aalborg	4%	4%	4%	4%	4%	4%	4%	4%	4%	5%
Aarhus	4%	4%	4%	4%	5%	5%	5%	5%	5%	5%

* Ingen PLO-læger fra 2017 til 2020.

ⁱ I en tidligere version af analysen havde der sneget sig en fejl ind, så der før stod 13. pct. Det korrekte tal er 11 pct.

ⁱⁱ I en tidligere version af analysen havde der sneget sig en fejl ind, så der før stod 23 pct. Det korrekte tal er 19 pct.

ⁱⁱⁱ I en tidligere version af analysen havde der sneget sig en fejl ind, så der før stod 12. pct. Det korrekte tal er 11 pct.